

Kuusiku Terje avitas Antsla kandi inemiisil tüüd saia

Kae lk 2

Vahtsõnõ Krabi kõrdsimiis sai aastaga umas inemises

Kae lk 3

Ruitlanõ om rahaga hädän

Kae lk 4

Noorõ talonigu toetus kulus är

HARJU ÜLLE
ylle@umaleht.ee

«Saa ello viia tuud, midä alosti – lihaeläjäpidämist,» kitt' PRIA käest 40 000eurodsõ nuurtalonigu toetusõ saanu Sõmmõrpalõ vala taloniis Kaska Karli (39). PRIA tugi minevä kuu kokko sadat Eesti nuurtalonikku, noist om Vanalt-Võromaalt 15.

«Tunnus suur summa, no uma rahakott piät kah kõvva man olõma, et kõiki kohustuisi täütä,» üteli Kaska Karli. «Ku kõik kulu kokko lüvvä, sis kats kõrda nii pallo om viil vaia.»

PRIA and' nuurtalonigu toetusõ tuujaos, et Karli saasi katõ aastaga käümä väiku lihaeläjäpidämise, kon om põhikarja kooni 35 pääd.

Karli ostsõ joba är 15 mahhet segäverelist lihaeläjä. «Tahtsõ küll võtta puhtatõulidsi, no noid olõssi saanu poolõ veidemb,» üteli miis. «Ku ma perän nakka nuurt pulli müümä, sis ostja kaes pulli, mitte passi. Mul õkva lähkül üteli talonigul omma mahhe eläjä, kiä omma inemisega harinu, nii saigi eläjä timä käest võetus.»

Inne olf Karli neli põhikafaeläjä ja kats nuurt eläjä. «Sõbra pull, tõsõ sõbra kats lehmä ja vask omma kah mu man – sõbra käävä tüül ja ei jõvva noid esi pitä,» selet' miis.

Keväjä taht Karli viil ütšjago eläjit mano osta, no 35 põhikafaeläjä om piir. «Olõmi ümbretsõõri kõik väiku talonigu ja ku ma võta naabrimehe käest maa är, sis olõ ma kah vacsõmb,» selet' Karli. PRIA toetuisi

HARJU ÜLLE PILT

Kaska Karli ostsõ nuurtalonigu toetusõ iist 15 lihaeläjä, plaan osta ka massinit ja pruuki rahha lauda ehitämises.

all om täl maad 50–60 ha. Päält tuu om viil sama pallo, mille päält maumanik võtt esi toetusõ ja Karli tege eläjide jaos haina päält är.

Nuurtalonik saa osta pruugitõ tehnikat

Kaska Karli plaan nuurtalonigu toetusõga osta ka adra ja kaarutaja, perä rahha kulus är vahtsõ lauda ehitämise man.

«Tuu om suur pluss, et nuurtalonigu toetusõ iist ei piä vahtsit asjo ostma,» kõnõf Karli. «Vahtsõ tehniga ostmisõ man ei päse lainust-liisingust. Võtat suurõ kohustusõ kaala, no ku massin katsi lätt, võit pankrottõ minnä. Pruugit asi om tõnõkõrd kõrralikumbki ku vahtsõnõ, ja muidoki odavamb. Ostsõ pruugidu laaduri ja olõ rahul – vahtsõ laaduri hinna iist olõssi saanu laaduri üteli kõvastõ vahtsõmba traktoriga, ku mul põra om.»

Et nuurtalonigu toetust antas alla 40aastaisilõ, sis olf Karli perämäne võimalus tuud küssü.

«Ma olli kõik aig tuu projekti kirotamisõ vasta, no taloliidust iks härgütedi, et proovi ja võta ja...» selet' miis.

Lihaeläjäpidämise kasus otsusf Karli selle, et timä kodo ümbre om umbõ mägine maastik: traktoriga om maru kehv haina tetä, no eläjä söövä kundi ilosahe pallas. Äriplaan om täl naada kuvvõ kuu vannuidsi pullõ nuuma pääle müümä. «Lihäs ei taha müvvä – ku piässi pullõ 1,5 aastat kasvatama, sis es jakkunu noilõ süvvä ja hinda kah nii hädä es saanu,» selet' Karli.

Kolm rauda tulõn

Eläjäpidämise kõrval om Karli viil kats suurõmbat toimõndamist: tä om tennü kümme aastat palkmüüblit ja mõnõ ao peräst tulõ üle võtta vanõmbidõ clotüü – viinamarjo kasvatamõnõ (vanõmba pidävä kuulsat Pruuli-Kaska viinamafatallo).

«Viinamafaga elät küll kah är, no tuu kasus õnnõ katõ kolmõ hektari pääl,» kõnõf

Kaska Karli. «A ülejäänü maa? Purustaminõ mullõ ei miildü, noilõ kah ei taha vällä renti, kes mürgütäse. Nüüt om maal jälki mõtõ tekkünü.»

Kogokund hoit ütstõist

Kaska Karli pidä tähtsäs tuud, et väiku talopidäjä saava toimõ, ku tegevä kuuntüüd. Kurõnurmõ kandin omma neli viis talonikku loonu tugõva kogokunna. «Suurõmba tüü saava tettüs talgukõrran,» selet' tä. «Kõiki massinit olõ-i mõtõ kah kõigil osta – üteli mehel omma üte ja tõsõl tõsõ massina.»

No traktor piät iks egän talon olõma. «Hainaaig om lühkene ja ku sul piässi massin puru minemä, sis jääski sul hain sinnä maaha,» selet' Karli. «A ku naabrimehel om massin kõrran, sis saa haina är tetä. Seo suvi näüdäs väega häste tuud! Ja talvõl kah – ku külmäga traktor käümä ei lää, ega sis saa ei eläjit juutmada jättä. A küllä pääl ütli traktor

iks lätt käümä.»

«Ku naabridõga läbi ei saa, ei saa maal ellä,» kõnõf Karli. «Hää, et Viido (naabrimiiis Polikarpusõ Viido – UL) lupa mul karja hindä maa pääl pitä.»

Karli om cloaig maal elänü ja liina ei tükü. Tä arvas uma l'baastadsõ tütre kotsilõ, et tuu om kah säänest vurhvi, et või kunagi tallo edesi pitä. «Looda, et panõ tä seo suvi joba traktori pääle. Esi naksi joba kümneaastadsõlt traktoriga tüüd tegemä,» kõnõf Karli.

PRIA nuurtalonigu toetusõ saanu Vana-Võromaa põllumajandusettevõtja

Kivi Agro OÜ (Kanepi khk)
Mõrdi Talu OÜ (Räpinä khk)
Karel Kaldoja (Räpinä khk)
Vanaoru Talu OÜ (Kanepi khk)
OÜ Karin (Vahtsõliina khk)
OÜ Juusa (Kanepi khk)
Kirikulaane Talu OÜ (Rõugõ khk)
Reelika Puidak (Rõugõ khk)
Culverts Foods OÜ (Rõugõ khk)

Karli Kaska (Urvastõ khk)
Talvemari OÜ (Urvastõ khk)
Ruudi Talu OÜ (Rõugõ khk)
Viskre OÜ (Võro)
Süsiyalge OÜ (Urvastõ khk)
Tuulemäe Agro OÜ (Urvastõ khk)

Läte: PRIA

Pallo noorõ talonigu kasvatasõ vilja

PRIA jagi seokõrd nuurtalonigu toetust 4 miljonit eurot 100 saajalõ.

Tukõ küsüti kõgõ rohkõmb terävilä-õlikultuurõkaunvilä kasvatamisõs (egäsugudsõ põllutehniga jaos jne – kokko 61 taotlust). Järmine suur sats küsse eläjäkasvatusõ jaos (34) ja mesinduses (24). Päält kümne küsüjä kasvatas puuvilja-marjo, lambitkitsi vai kõõgõviljã.

Ütsvahe taheti väega pallo kiblukit ja maaskit, kanno kasvata, no om noid vähämbäs jäänü.

Nuurtalonigu toetus om sääne, midä saat küssü väega mitmõsugumaidis asjo jaos, kõik ei piä minemä suurõmbidõ asjo ehk investearingide ja põhivara jaos.

Saat osta ka maad, seemend, eläjit-tisirkõ, väetüst, kütüst... Nii ka tetäs, egä kõrd küstäs väega mitmõsugutsidõ asjo jaos.

Vähämbäs om vast jäänü suurõmbidõ huunidõ – lauda, kuivusõ jmt ehitämist. Väega pallo ostõttas egä kõrd põllutõumassinit ja -riistu.

Perämäne kõrd jaeti nuurtalonigu toetusõ 2015. aasta lõpun – Eesti pääle 218 nuurtalonikulõ kokko 8,6 miljonit eurot. Järgmine kõrd saava nuurtalonigu toetust küssü suvõ lõpun.

SARVÕ-KAASIKU MARIS,
PRIA pressiesindäjä

Väiku ettevõtja saava tukõ kogõmusklubist

Väiku ettevõtja saava uma äri arõndamisõ jaos tukõ ja tiidmiisi vahtsõst Kagu-Eesti kogõmusklubist.

Klubi om mõtõld Põlva, Võro ja Valga maakunna väikeisile ettevõtjilõ.

Säält saa nõvvo, kuis umma kaupa parõmbas tetä ja inämb maaha müvvä. Vahtsõ tutvusõ avitasõ müügivõrku laembas

aia ja umavaihõl inämb kuuntüüd tetä.

Klubi vidäjä, Põlva maakunna arõnduskeskusõ ettevõtõlkonsultant Plakso Diana üteli, et säänest kuunkäümist om vahtsilõ ettevõtjilõ vaia. Ku ettevõtja om nii viis-kuus aastakka esi umma äri arõndanu, sis tund tä kõrraga, et edimäne huug om otsa saanu ja vaia olõssi värskit mõttit.

Väikeisi ettevõtjõit oodõtas edimädele kokkõsaamisõlõ kolmõ nädäli peräst. Klubi käü kokko nikani ku sügõseni.

Kagu-Eesti kogõmusklubin üteli ütenlõümise iist midägi masma ei piä, no hindäst tulõ ette teedä anda. Plakso Diana soovif tuud kipõlt tetä: huvi om suur, no mõnõ vaba kotussõ viil omma. Täpsebänt teedüst saa Põlva maakunna arõnduskeskusõst.

«Mino Võromaa» uut juttõ

Võro instituut uut nikani ku 28.02. töid 30. latsi ja nuuri võrokiilside kiratõie võistlusõlõ «Mino Võromaa».

Kirota või juttõ, luulõtuusi, nalajuttõ, näütemängõ, margo-tuusi, laulõ. Teema saa valli kas viie teema siäst vai sis kirotõ umal säämelähkõdsel teemal.

«Mino Võromaa 2017» teema omma:

- Mino Võromaa / Milles mullõ Võromaa
- Mis om moodun / Kiä om moodun
- Eesti pidopäävä (Eesti Vabariigi tsõõrigu hällüpäävä pääle mõtõldõn)
- Kimmüseldä ilm
- «Inemise ommava ulli» (Contra)

Kõgõ parõmba tüü trükütäs är «Mino Võromaa» 30. latsiraamatun.

Lähembält saa võistlusõ kotsilõ küssü Kabuna Kaile käest tel 525 3215 vai kaile.kabun@wi.ee.

Keele herätämise päiv Võro liinan

4. radokuu pääväl (04.02.2017) om Vana-Võromaa kultuurikuan (Katariina allee 11) keele herätämise päiv.

Kõnõlõsõ Soomõ keeletiidlä-

se, väikeisi kiili uurja. Pasaneni Annika kõnõlõs tuust, kuis keelepesä kiilt ello herätäs, ja tuust, kuimuudu keelepesätüü tugõ väiku keele alalõhoitmisest; mändse keelepesä omma Soomõn ja Vinnemaal. Tä and ka nõvvo, kuis Võromaal keelepesätüüd parõmbalõ kõrralda.

Saarikivi Janne kõnõlas kiili õpmisõst ja mõistmisõst, katsja mitmõkeelisõsõst, kiili hääõmisest ja alalõpõsõmisest.

Teedüs: mariko.faster@wi.ee, tel 5621 3177.

Rahva tulõvikku otsustagu iks rahvas esil!

Seo om tähtsä märk ka võrokõsilõ, et Setomaa rahvas and rahvahääletusel uma helü Setomaa valla puult. Tuu näütäs, et rahva tahtminõ saa selges iks sis, ku egäüts saa uma arvamisõ vällä üteldä ja perän kõik helü kokko loetas.

Mõni vallajuht või jo kõvva larmi tetä ja üteldä, et kõnõlõs rahva iist, a periselt rahvast takan ei olõ. Säanesama lugu oll jo ka võrokõisi man: Urvastõ ja Antsla vald otsusti kokko minnä päält rahva tahtmisõ teedasaamist.

Täämbädses om Vanal-Võromaal är tuntu, et rahvas pass kokko kihlkundõ perrä. No ärtundmisõs läts aigu, midä riik and veidü. Segäsi ka 5000 elänigu nõudminõ ja tõmbõkeskuisi ülearvo tähtsäs pidämine. Kõgõ inämb om hallõ tuust, et osa Harglõ ja Karula kihlkunnast piät kokko minemä Valga liinaga. Ku iks riigi sundusõ pääle om tettü kehvi otsussit, sis olõssi õiglanõ nuu rahva tahtmisõ perrä üle kobista.

HARJU ÜLLE, päätoimõndaja

UMALEHT

Tulõ vällä egä katõ nädäli takast neläpäävä
Toimõndusõ aadrõs: Liiva 21, 65609, Võro liin
E-post: info@umaleht.ee, tel 78 222 21

Päätoimõndaja: Ülle Harju, tel 56 606 494
ylle@umaleht.ee

Abitoimõndaja: Kaile Kabun, info@umaleht.ee

Keeletoimõndaja: Laivi Org, laiivi77@hotmail.com

Latsinuka toimõndaja: Mariko Faster, mariko.faster@gmail.com

Välläandja: Võro Selts VKKF. Trükjã: AS Võru Täht

Lehe välläandmist tugõva:

Uma Leht Internetin: www.umaleht.ee

Olõ Uma Lehe sõbõr:

www.facebook.com/umaleht

Kisk jo keväje poolõ?

Küündlepäävä (2.02.) tohtva naasõ kotun rohkõmb mehi käsütä ja esi jala saina pääl hoita, ku muiduki tahtva.

Innevanast keedeti tuul pääväl kesvjähu- vai suurmaputru, lihasüüki tetti tsiapääst ja -jalust.

Nii taliharjapäävä kui tennise-päävä kotsilõ üldäs, et puul talvõ om läbi ja puul süüki piät viil nii inemiisile ku eläjile alalõ olõma, aga talvõ sällrootsu murdumisõst kõnõldas ka küündlepäävä.

Mu vanaimä ütël, et küündlepäävä käänd kahr kooban tõsõ külle. Meil kaavõti tõnõkõrd runguliidõ jaos kohegi perve sisse koobakõnõ. Põhk panti põhja, runguli pääle, katõti viil põhu ja mullaga. Ku säält keväjet vasta eläjile piite võtma nakati, sis tuu koobakõnõ

oll enämbüisi jäänü illus ja kuiv. Ja ku vanaimä kahr koobast kõnõli, sis ma kujuti ka säänest ilusat onnikõist ette.

Et kahr kooba kaibmisõga vaiva ei näe ja ennegi määndsegi nõdsu ots, konh veidü tasatsõmbalt keväjeni olla, sai teedä ildamb.

Aga pääväkeist tulõs külh tämbä hoolõga silmãn petä: ku taa pilvi vahelt veidü aigugi näta om, võit uuta lämminõd suvõ, kon vhma iiba ei tulõ. Vili kassuv kah illus, ku küündlepäävä päiv paistus ja hangõ korgõ.

Ärke unõtagõ õdagult verevõt juuki juuva, sis püsüs tervüs keväjelt ja suvõl hää. Juuk ei piä kraadiga olõma, marjamahl om kah hää!

NÕLVAKU KAIE, Mehkamaalt peri

LIUGÕ-LIUGÕ, LIHAHIITE!

Vastlaliug ja -kombõ
Põlva talorahvamuuseumin
Karilatsin
27. veebruar – 1. märts

Teedüs, kokkolepmine: 797 0310, 5801 8601
vai muuseum@polvamaa.ee,
www.polvatalurahvamuuseum.ee.

Mõnistõ muusõumi vastlanätäl 20.–28.02.

Vastlanädäli programm passis latsiaia noorõmbalõ ja vanõmbalõ rühmãle, kooli 1.–6. klassilõ.

❖ Vastlapäävä kombõ vanastõ ja tämbädsel pääväl.

❖ Vastlapäävä sõõgi ja uskmisõ.

❖ Mängimi vastlamängõ ja meisterdãmi vastlahunni.

❖ Arvami mõistatuisi vai teemi viktoriini.

Teedüst saa mano
tel 526 4778 vai
ilse@monistemuuseum.ee,
info@monistemuuseum.ee

Kuusiku Terje: tüüd saat, ku tahat ja olõt valmis opma

Töötukassa Võromaa osakuna Antsla büroo tüüvahendüs-konsultant Kuusiku Terje (51) om Antsla kandi inemiisile nõvvo andnu 1993. aastast pääle. No omma bürool vahtsõ suurõ ruumi ja hulga vahtsit teenüssit – Terje meecest om tuu Antsla kandi inemiisile hääs abis.

Teil om Antslan pallõ tüüd?

Jah, selle et pallu vahtsõ teenüsse tulõva nüüt siia Antslalõ. Kundõsit tulõ mano ja lihtsãle üle ussõ küsüjit om häste pallu.

Tüüd om inämb ka tüüvõimõreformi peräst. Tüüvõimõt saa nüüt hinnada tan paiga pääl.

Võrolt käü üts kõrd nädälin kats juhtumikõrraldajat, nä avitasõ väikumba tüüvõimõga inemiisil küsümüstikku täütä. Inemine või külh esi kah küsümiisile internetin vastada ja ID-kaardiga allkirã panda, no sääl omma väega keerulidsõ küsümüse. Parõmb, ku mi tüütãjã seletäs maakeeli asã är ja küsüs esi, sis saava inemise parõmbalõ vastada.

Viil saa mi käest karjãrinnõvvo, avitami kandidiirmispaprit tetä, kõrraldami oppuisi, avitami tüüinemiisil meeelperätsempãt tüükotust saia ja tüüandjil tüüliisi löüdä.

Mändse tüüotsja ti mano trehvãse?

No mi kandin omma iks rohkõmb lihttүүлise. Pallu omma juba kolhoosiasio lõpust ilma tüüldä. Noilõ ei olõ sobivat tüüd ja vanust om kah joba veidükese pallu – ei saa ümbre oppi ja opmisõ kotussõ omma kavvõl.

Noorõ tulõva õnnõ kõrras – ju sis elutii vii suurõmbalõ liina. Vanõmba inemise iks ei tükü kotust är, esierãnis viil sis, ku om maakodu ja elãjã.

Määnest tüüd om Antsla kandin pakku ja määnest tüüd inemise otsva?

Kirãn om nii 160 ilma tüüldã inemist. Pakku om kuus tüükotust: saanu umblõjas, Antsla Inno ots satulseppi ja polstõrdajit, Ühinend Farmid vaškatalitajat ja nüsãt.

Umblojas nii väega kiãki ei taha saia. No mõni pruuv ja om tenulik. Ütles, et es mõista arvada, et tahtki umblõja olla.

Farmin nakkas tüü pihta poolõ üü aigu ja ku iks umma autut ei olõ, saaki-i tüüle. Noorõmbil inemiisil om vaia latsõ hummuku kuuli ja latsiaida viia, a elãjãkasvatusõn ei saa 8–17 tüül kõvvü. Tüüstõsten om kah vahetuisiga tüü.

Pãäle transportihãdã omma tervõsehãdã: liigõssõ, sũame, vererõhu... Ku silmiga om hãdã, sis om rassõ ummõldõ.

Üle poolõ inemiisist iks hingest taht tüüd tetä. No ütsjagu om noid kah, kes ei taha.

Palgainfo agõntuuri värski uurmisõ perrã tahtva müüjã, teenindãjã ja lihttүүлise saia palgas kãtte päält 900 euro, no saava nii 500 ümbre. Kas

HARJU ÜLLE PIIT

Kuusiku Terje avitas Antsla kandi inemiisil tüüd saia.

Antslan om kah nii?

900 iks ei küsütã, no alla 500 ei taha kah kiãki midãgi tetã. Mehe, kel pere takan, alla 700 ei lepü. Mõni miis ütles tuud kah, et alla tonni ei tulõ kotust vällägi. Ma iks ütles vasta, et küssü jo võit, a küsü tuud kah, midã tuu palga iist tegemã piät.

Kas mehe küsüse rohkõmb ku naasõ?

Muiduki! No mi püvvãmi näid maa pääle tagasi tuvva. No om Antsla kandin kah võimalik tuhat kãtte saia, a nuu omma püsüvä tüükotsõ ja noidõ pääl omma inemise, kellele miildüs tuud tüüd tetã. Ega nuu kotsõ vabas ei saa.

Inemise ütles, et ku palka mastasi, sis lääsi tüüle.

Tüüandja jäl ütles vasta, et ku inemine tüüd tege, sis tã saa palka kah.

Viil om üteldü, et inemise ei taha tüüd tetã vai tahtva palka ette saia. Edimãne küsümüs om, mis palk om ja kuna palgapãiv om, tüü sissu küsütãs perãnpoollõ...

Mändse omma päämidse põhjusõ, mille inemine tüüd ei lövvã?

Tüüharinõminõ ja kohusõ-tunnõ omma kaonu. No meil om pallu koolituisi, mis avitasõ tuud jäl tagasi saia. Motivatsioonikoolitus, tüüklubi, arvudikoolitus, tüüharutus, midã mi Antslan paiga pääl saami tetã.

Sakõst saa inemine arvu, et iks hindã man oll viga, ja nakkas umma ellu ümbre mõtlõma.

Ja saavaki tüüle. Eski ku bussiga tüüle ei saa, lepütã kokku ja võetas inemine kodu lähkült pääle. A mõnõ omma jäänü kodu ja küsüse valla käest toimõtulõgi-toetust. Mõnõst saat ka arru: haigõ vanõmba vai haigõ latsõ omma kotun ja noidõ iist piät huult kandma.

Ku pallõ om koolituisist api vahtsõ tüü saamisõ man?

Iks om. A inemine piät esi opma ja kohal kah kõümã

koolitusasutusõn. Autujuhi

tan omma põhilidsõlt. Naasõ tahtva iluteenindüst oppi ja näid om ka ettevõtjas nakanu. Hiussõlõikajas piät pikãlt opma ja piät iks suur tahtminõ olõma, et ligi aasta aigu Antslast Tartulõ opma kõvvü.

Mi annami inne nõvvo ja uurimi, kas inemine om tuus valmis ja saa perre kõrvãlt niimuudu är kõvvü.

A mitmõ omma tubli ja tegevä kas uma ettevõtõ vai saava tüüle kohegi salongi. Antsla liina om töötukassa abiga luudu massaažiettevõtõ. Tuul lãtt häste, a eks tuu tegijã oll esi ka väega tubli – tãl oll tsiht silmã iin.

Sotsiaalala om kah säane – ku inemine tund, et taht tuud tetã, sis väiku oppus avitas: 160 tunni, 320 tunni. Olõnõs, mis haridus all om. Tõsitsõmba huvilidsõ kõävã Tartu ülikooli manu kursuisilõ. Saa tüüle tugisikus, kuuli, latsiaida...

Muiduki piät inemisel olõma kannatust: ku õkva tüüle vai opma ei saa, või saia mõnõ ao peräst.

Kas om midãgi, midã inemise esi tahtva väega oppi, a midã ei olõ nii väega mõtõt oppi?

Noorõ ütles sakõst, et võlss ala sai valitus, näütuses arvu-di-ãrioppus Võromaa kutsõ-hariduskeskusõn. No või-olla lãtt tuud tulõvikun vaia, põra lihtsãle olõ-i ammõdikotust pakku vai arvatas, et palka ei mastã nii pallu, ku tahas.

Kes om raamadupidãmist opnu, tuu piät hinnãst kõik aig tävvendãmã – säädüse muutusõ.

Ku inemine om valmis opma, külh tã iks kunagi hindãle kotussõ löüd. No saa-i lõpmada kah uuta. Soovitami iks kevãjã võtta huaotüüd vasta: pakutas tüüd puukuuli, aiandilõ...

Kes om tuu rii pääle saanu, ütles, et joba uutva kevãjãt ja tüüandja omma valmis näid jäl tagasi võtma.

Hãrgütẽdãs, et nakka ette-

võtjas. Ku pallõ inemise pasva ettevõtjas?

Ku 20st üts võtt teema üles, om häste. Eks inemiisil om võlss arvaminõ kah, et ettevõtjal tulõ raha esihindãst koskilt. No ei tulõ koskilt, piät iks tüüd tegemã ja kannatust piät kah olõma.

No omgi hää, et arõngu-agõntuuri nõustaja käü kuun siia. Kes vähãgi huvilinõ om, saami tãlle ao kirja panda. Inemine saa nõvvo, kuis ettevõtjas saia ja mis ohu-riski tuu man omma.

Riigil om no säane tsiht, et tervõseviaga inemise võisi kah rohkõmb tüüle saia.

No eks nã nüüt tulõva kotust vällä ja meil om nãile ka rohkõmb pakku: tüülesõidutoetus noilõ, kes juba tüütãse.

Tüüandja omma kah valmis rohkõmb tervõseviaga inemiisi tüüle võtma. Olõnõs, mis tüü om. Egã haigusõga ei saa egã massina taadõ tüüle võtta, esierãnis ku om ohtlik tüü, nigu sackadriin.

No inemise esi löövã kãega, et tervegi ei saa tüüle, mis nüüt nimã. Mi püvvãmi motivatsioon nõsta: uutkõ, olkõ rahuligu, vast saa tüüd kuu-katõ vai aasta peräst.

Kas mõni juhuse om tennü süãme læmmãs, et olõtki saanu inemist avita?

Kitetü iks om. Sakõst om niimuudu, et inemisele ei jõvva õkva perãle kõik teedüs, midã mi olõmi kõnõlnu vai soovitanu. A tã lãtt kodu, nakkas mõtlõma ja küsüs tãpsempã. Sis om meil hää miil, et tã om iks kullõlnu.

Mõnda avitas koolitus, mõnda sõidutoetus ja tuust om kah api, ku inemine iks tüüandja manu perãle viia ja tedã nimeliselt soovita.

Avita saa sis, ku inemine taht. Kãsu pääle tuud ei saa: sammu viias tüüandja manu ja või-olla sammu võetas vasta kah, a ku sa iks ei taha sääl tüüd tetã, sis ei tulõ midãgi vällä.

Krabi kõrdsimiis sai aastaga umas

HARJU ÜLLE
jyle@umaleht.ee

«Kõgõpäält panti minnu iks proovilõ, no nüüt om kõik jonksun,» kõnõlõs Krabi kõrdsimiis ja poodipidjä Kanguri Lenno (45) tuust, kuis tä om õnnõ üte aastaga Läti piiri viirsen külakesen umas inemises saanu.

Puulpäävä õdagu om Krabi kõrts rahvast täüs. Krabi külätiaatri näitemängest omma mitmõ näo tutvva. «Tulõ iks, ku midägi väega tähtsät vahelõ ei tulõ,» kõnõlõs Antoni Annika. «Puulpäävä pääle sanna iks astu läbi, hää tutvõdõga kokku saia ja teenidüs om kah väega hää,» seletäs mano Mürgü Marje. «Pääle tüüd hüppä iks poodist läbi – saa kõik pääväuudissõ kätte: kiä koolnu, kiä sündünü... Ja Rõugõ puut, tuu om iks kavvõl kah! (16 km – UL).

«Päämidselt maainemise käävä, kolhoosimaja rahvast om vähämb nätä,» om Lenno aastaga pilt selges saanu. Ku inemine puuti tulõ, kas Lenno tiid joba ette, midä tälle rioli päält kätte anda? «No iks, päämine om egäpääväne söögikraam: kellele om tuu sis piim ja leib-sai, kellele õlu ja viin,» muhelõs Lenno. «Mõnõl vanõmbal naistõrahval lätt hindäl meelest saiakõist küssü, sis ma paku esi ja iks võtva – Rõugõ Pagari saiakõsõ omma jo hää!»

Villändi külle alt peri, pikält pääliinan elänü Lenno olf inne Krabil käünü üte kõrra – 15 aastat tagasi jaanipidol. No kotus jäi süämele.

«Mul tekkü rahha ja

kai Lõuna-Eesti mõtsamüügi-kuulutuisi. Sis jäi silmä, et Krabi kõrts om müügin,» kõnõlõs innegi ettevõtja olnu ja kõrdsimehe ammõtit pidänü miis. «Käve umanigõ, Kalamehe Tiina ja Jüri man, saimi kaubalõ. Kõrraga es olõ mõtõt elämä tulla, no tuuaigõ kõrdsi rentnigu anni mullõ õnnõ nätal aigu – nä tahtsõ är minnä. Tullf otsusta, kas panda maja kinni ja jättä umma aigu utma vai naada kõrraga pääle.»

Lenno märgõf Talnalõ tagasi sõitõn, et kotus om «lämmi» ja tuu ildampa jäl üleslämmistamine võtassi hulga aigu. Sündü otsus: miis visas aastalõpus tettü suusaplaani nukka ja kolisi Krabilõ.

Lenno naanõ Adleri Aive (46) sõit Krabilõ egä nädälilõpp. Nädäli seen om tä sisceministeerümi siseauditi osakunna juht. «Mõtli kah kõrraga ütten Lenno Krabilõ är tulla, no sis tullf vahtsõnõ ministri (Anvelt Andres – UL) ja tüü man lätõs põnõvas...» muigas tä.

No Aive tund hinnäst mi kandin iks nigu koton – tä om peri Kanepi lähkült Ahijärve veerest.

Kuis paanikast usaldus sai
Kõrdsi ja poodi vallalõhoitmisõ man Lenno midägi muutma es nakka. «Nuu omma iks innekkõkkõ paikligõ inemiisi jaos,» seletäs tä. «Et Krabi kõrdsiruun näge ummamuudu vällä – külärähva antu pildi ummist sugulaisist –, tekkü edimält paanika. Määnegi võoras miis tulõ, peräkõrd pand poodissõ kinni?! Kalamehe Jüri pand piltele silte manu, et tuu miis vii või-olla seo pildi är, tuu tõnõ või-olla tuu tõsõ...»

No Lenno mõistsõ Krabil lühkü aoga umas inemises saia ja kõik pildi omma täambädseni saina pääl alalõ. «Maa-

Kõrdsimiis Kanguri Lenno (kural) ja Adleri Aive Krabi kõrdsin rahva seen.

HARJU ÜLLE PILT

inemine taht võõraga harinõda, a mul ei olõ säänest tormi, et õkva om kõkkõ vaia,» seletäs Lenno. «Noorõ mehe omma iks sändse kikka, no hään mõttõn. Kuuli, kuis nä poodi nuka takan kõnõliva, arvssi mu kotsilõ. Kiäki midägi es küsü, panti õkva paika, kiä ma sääne olõ. Eks tuud püüti mullõ ka kõrdsilavva takan selges tetä. No perän tulti sis seletämä, mille nii arvati, ja täambä om kõik väega häste.»

No nakkas vällä tulõma, millega Lenno rahva süämehe om saanu: tä ei pressi hinnäst pääle. «Ma panõ muusiga mängmä, kotusõpäälidse tüübi korrigiirvä,» pajatas tä. «Patune Pool – mu jaos tävveste vahtsõnõ bänd. Nuude Mati ei olõ vahtsõnõ, a tuu om vahtsõnõ tiidmine, et tuud küsüse 20–25aastadsõ!»

Krabi rahvas pand Lenno ka õkva proovilõ, ku kipõlt

tä võro keele selges saa. Et Lenno om väikut viisi laulumiis, sis kutsõ külätiaatri tedä suvõl Paganamaa pääväl uman tükün ütte laulu laulma. Tuu olf võro keelen, kuu anti aigu selges saia. «Ma hävisi – es saa mõnuga tetä,» kaibas Lenno. Tä olf tunn aigu inne etendüst Mürgü Marjele tunnistanu, et saa-i laulusõnnust iks arvu, riast «poiss hinnäst ruttu puhma käkse...» mitte sukugi. «No ma põruti, et mille sa ummõtõ innes es küsü!» muhelõs Marje.

Tuu vipõrusõ pääle kinkse Marje Lenno lõ cesti-võro sõnaraamadu ja opaõ tähtsambä sõna selges. «Ma pruugi kõik aig kolmõ-nellä sõnna: näütüses «kohegi», «ümbre»...» kitt Lenno.

Midä edesi tetä?

Kas piirviirse poodikõsõ ja kõrdsi pidämisege eläs är? «Kuis tunnus, kas ma olõ koolõman?» muigas Lenno.

«Ku mõistat majanda, tulõ tuu muidoki kasus...»

Et paiga pääl om iks rahvast hõrrõlt, sis uut tä küläliidsi ka kavvõmbast: niisama läbi astma vai mõnt pito pidämä. Püskundõ omma Läti mehe, kiä käävä Hopa puidufirman tüül. «Võtva lõunasõõgis burgõrit vai lasõ näile lihapallõ lämmäs,» seletäs Lenno. «Ma üttele näile kõgõpäält sveiki ('tere' läti k – UL), edesi läämi inglüse vai vinne keele pääle.»

Lenno om tunnõ, et ütsjago tuu maanuka rahvast käü alkoholi ostma iks Lätimaalõ, no asi olõ-i peris nii hull, et poodi piässi tuuperäst kinni pandma.

Tä om kül pandnu kommõntaarõ sõnnulõ ja kotussõnimmile, nt Veliikaja Luuki (Velikie Luki). Kišinev (Chişinău). Lemmikkotus kõikist suurõ Vinnemaa kotussist tunnuski Rohulõ olõvat Velikie Luki. Rohu Richardi võro imäkiil tulõ kah tekstist vällä, ku lukõ säändsit sõnnu nigu rõba hopõn, loomakene (skotinka), tõbras (skotiina).

Vinne ohvitseerist maaliitud värviliidsi pilte või är tunda egäüts, kiä om esi kroonun käünü vai kinkalõ miildüs vinne kirändüs.

Rohu Richard tege häste selges, kuimuudu timä meekest Vinne sõavägi ja merevägi revolutsioonilidsõs muutu. Soldati säläst võeti säidse nahka, tedä treiti ja süüdi egäst kandist, nigu Roht kirutas, samal aol ku ohvitseeri es püvväki ummi ülesandit häste täütä ja es hoolitsa ka soldatidõ iist.

Vinne sõaväe päämine tugõvus om, et Vinne soldat või likõ rõivaga lumõn maada, sääne iroonilõ sõnakõlks om väega vana. Samal aol peeti tähtsäs, et ohvitseer saassi ka sõa aol privaatsõn kortinan konjakit timmi ja katõ valgõ lina vahel maada. Kõik sõa raskusõ laoti soldatidõ ja veltveebliide sälga.

Olõ-i ka ime, et nuusama soldati 1917. aastaga veebruarin kõgõ vihatumba ohvitseeri püssätikkõ otsa võti vai merde uputiva. Soldati oktoobripüürdega saadul vabadusõl olõ-õs tsihti. Nii muutu alamvaeläisi tohtu mass rüüvljõukõs uma hierarhia ja uma tõistsugudsõ julma kõrra perrä.

Revolutsija olf Rohulõ midägi vastikut, mis tuust, et viil 1914. aastagal olf tä olnu nuur

Kas Lenno jääski Krabilõ? «Ma olõ esi hindäle ütelnü, et ega ma nii vana kah viil ei olõ, et siia kuulma tulli,» märgotas tä. «No kae, mul om nüüt pini. Ma ei olõ saanu inne pinni võtta, selle et olõ kõik aig ümbretsõõri sõitnu. Nüüt püsü paigan.»

«Egä nädälivaih Talinast Krabilõ kävvü om muidoki jälle,» märgotas Aive. «Seo aastadsõ testmisega om selges saanu, et olõs vaia umma ärri edesi arõnda – katõlõ inemisele tan tüüd ei olõ.»

No et vanõmbidõkodo Hansi külän tõmbas Aivet niguini Vanalõ-Võromaalõ, sis pidä tä plaani iks pääliinast är tulla. Maaelo tälle miildüs ja maatüüd naanõ kah ei pelgä: esäkoton om iks tsiku ja jänessit peetü, piiti ja kardokat kasvatõt.

Nisama miildüs tälle mõtsa siinde kävvü ja üllätüs-üllätüs – jaanuari lõpun om Krabi kõrtsin värski scene-suust lavva pääl! Tuu man om jäl Mürgü Marje käsi mängun: «Mukka nä siinde kääväki, puusiini (talvinõ söögisiin, eesti keeli puidusametkõrges, ladina keeli Flammulina velutipes – UL) korjama,» seletäs Marje.

«Majutus tan kandin väega ei pakuta, võissi turismitallo pitä,» märgotas Aive. «Pähni luuduskeskusõ vana kontor om müügin, tuust saanu tetä majutusasutusõ vai pansionaadi – vanõmba provva saasi kommuuniello ellä.»

Mis om maal murõs? Aive ütles, et nuuri tütarlasti om harva nätä. «Kuldiküllä» teema iks om, naisi piässi sisse tuuma,» ütles tä. «Äkki tulõva, ku kõrtsi ilosit laulupoissõ esinemä kutsu? Ku tütrigu omma kõrtsin, sis mehe ei olõ kurva,» muhelõs Aive.

Vana pilt kõnõlõs

Vahva lipnik Roht

Rohu Richard olf Võrumaal Ihamarust peri kiränik, kelle eläjajutu olli latsõpõlvõ üts parõmbit lugõmiisi, nt raamadu «Laaned ja veed» (1949), «Jutte loomadest» (1951).

Ildaaigu trüküti vahtsõst kats Rohu mälestüisi raamatut: «Sõjasõit» (1928) ja «Tsaari ohvitser» (1935).

Lukõ tulõssi näid vastapiditõsen kõrran, selle et «Tsaari ohvitser» kirotas är sama eluperioodi edimäde otsa: lõpõtamalda reaalkuul ja esä saaginõ pojakõsõ hinge kallal, sõaväkke trehvamine, teenistüs Soomõn, Kruunliinan ja Velikie Luki.

«Sõjasõidun» om taasama Velikie Luki, tagalateenistüs Bessaraabian (Moldova), sõaliini pääl käümine, 1917. aasta revolutsia aignõ Odessa ja Peterburi.

Rohulõ ku kiränikulõ hiideti tä eluaol ette liiga lõpõt stiili ja amatõõrlust. A täambädses

om tuusama kirotamismuudtimä tugõvusõs ja umaperäs käändünü. Rohu isikliku nuka alt jutustaminõ om iks põnõvamb ku mõnõ kroonumiilse sõakiränigu uma.

Tsaari sõaväen Roht tulõtas mitman mõttõn miilde vahvat soldatit Švejki. A Roht om lihtsoldat õnnõ edimäde 60 lehekülle pääl. Lõpõtamalda reaalkooli haridus jääs ülembile silmä ja Roht saa Kruunliinan kipõn kõrran lipnigu koolitusõ.

Noorõmba ohvitseeri karjäär algusõst pääle mõttõn ilmasõan om õnnõmäng, kon Rohu Richard tõmbas lõpus piraka võidu: tormiga pääleminckit, lipnigu kõgõ kimmambät surmasaamisõ võimalust, üle ellä ei tulõki.

Tuuvasta saa tä mitmit kõrdõ armastusõ palangut tunda, lugõmalda arv kõrdõ daamõga kuramiiri, seltskunnan prassi ja umast kiränigukutumusõst kõnõlda. Armuromaan juudipreili Z-ga ja tõõlinõ armastus preili X-i vasta om katõ raamadu pääle üts kõgõ nallakamb päättikk.

Rohukelepruukomumaperäne ja mullõ miildüs, et Ilmamaa korrõktuuri lugõja Vaheri Liis olõ- i midägi är muutnu.

PILT OM PERI VANA-VÕROMAA KULTUURIKUA MUUSÕUMIST

Lipnik Rohu Richard.

Mina ütli aupakligult: «Herr kolonel, ma pallõ mullõ hobõst anda.»

«Ku ti meid edesi sekäti,» sai kolonel jäl pahatsõs, «lasõ ma teid vällä visada.»

«Ma läässi esiki,» vastassi, «a ilma hobõsõlda ei pääse ma siist koheki.»

Naidõ dialoogõ peräst saigi jutulõ sääne päälkiri.

SARÕ EVAR

Ravitsõja man

SILLA SILVER
Tsiamaelt

1991. aastaku jaanuarin loio Setomaal poodi saina päält, et kultuurimajja tulõ Ukraina ekstrasenss Prohodko Vitjä. Nakkas inemiisi terves tegema, viinast ja suitsust är võõrutama. Ma hindäl küll mäanestki suurt vika külen es tiia olõvat, aga huvi es lupa minemälkä kah jättä.

Saal olf rahvast puupüstü täüs. Kõik olli kaema tullu, midä tuu nõid tegema nakkas.

Prohodko astsõ püüne pääl ja käskse kõigil sõrmõ risti panda. Esi kõnõf rahuliku helüga, et piämi mõtlõma ennedä häid mõttid, uma iho ja hengkesse lödvas laskma.

Nuu, kiä kässi inämb valla-lõ es jõvva tõmmada, kutsuti püüne pääl. Meid olf säääl pia 20 inemist. Kõgõ inne koõras tä ütte nukka karanaasõ ja tsiatalitaja, pandsõ nuu tandsma ja laulma. Kuis, ei tiia – sõnnuga tä medägi es käse.

Üts noorik, kiä latsõna Siberin olf ollu, laulsõ vinne tšastuškaid ja kecruf nii, et prunts lehvü. Mu hää sõpr Aivar, vaganõ poissmiis, ütelf hilläkeiste: «Ma lähäs küll tagasi istma. Mine tiia, miä ulluisi tah inemiisi iih viil tegemä nakahmi.»

Vitjä, nigu olõs tuud kuuldu- nu ja arvu saanu, käändse kõrraga ümbre, tullf pandf uma käe Aivari kässi pääl, et sõrmõ valla-lõ tulõssi, ja saatsõgi sõbra istma.

Sis astsõ selgeltnägijä mu manu, küsse, kas ma suitsu tii ja viina kah ei tohi pruuvigi?» küsse Prohodko. Timäl olõvat rahvalõ vaia näudädä, medä tä mõist.

Mõtli, et huvitav olõs hindä pääl tuu nõidus är pruuvi. Nii ma sis nõuhu jäigi. Inne küsse viil, kuis naisiga luu ommava. Nuu nakasõ jo kah päähä. Kas nuid õks või

KOHA PRIIDU TSEHKENDÜS

pruuki vai pia peris karsklasõ nakama?

Tuu pääl es ütlf Vitjä medägi. Käskse ennedä kultuurimaja juhatajal tuua klaasi puhast vett, esi nakaš mu sääl takan saa kaupa numbrit lugõma. 1200 man sattõ ma nigu mürähti põlvildõ.

Prohodko ütelf, et tuu om mu jaos surmav annus viina, ja avif mu jäl püstü. Käe olliva mul jo sõrmildõ kinni. Nüüt kalluf tä mullõ klaasist väiku lonksu vett suuhõ, esi kõnõf, et taa om jo puhas ätik, kuis sa taad juuva saat. Tõfõstõ tundsä ma kõvva ätigahaisu, aga vesi olf jumala puhta maiguga.

Niildse lonksu alla ja olli tagasi põlvildõ maan. «Muidu või liitri viina ärä juuva, aga nüüt om lonksust viist nii täüs, et satas põlvildõ.» naardsõ ukrainlanõ mu kõrval. Ja kalluf tõsõ lonksu vett mullõ suuhõ.

Tundsõ, kuis jõud jalust ja kõgõst ihost kaos, minutu peräst olli püüne pääl pikälde maan nigu karjak Leo poodi takan võsun. «Tä om nii täüs, et esiki kõnõlda ei saa,» selef Prohodko. Ja nakaš mu vanust ja tüükotust kūsüma.

Pruuvõ edimält vinne, sis eesti keelen ütelda, a kiil olf nii kangõ, et midägi es tulõ vällä. Rahvas saalin naardsõ nigu ulli.

Perän üts oppaja ütelf, et tä olõ-i tiatrin ka ni hääd joodiku mängmist nännü, ku ma säääl

püüne pääl olli. Vaih olf ennedä tuu, et ma es mängi.

Prohodko aga kõnõf rahvaga edesi. Ennedä kafanaasõ saatsõ är saali puhkama. Ma olli õks pikälde. Mudsä olf alalõ, aga liiguta es jõvva. Vedeli rahva naarus ja Prohodko reklaamis säääl pia puul tunni.

Sis tundsõ, et jõud nakkas kässi sisse tagasi tulõma. Kangudi hinnast kuigipiten istma. Veitü ao peräst pruuvõs püstügi aia. Prohodko avif mu üles. Ka käe tulliva valla-lõ. Enne sääne tunnõ olf, nigu puon olõssi.

Küsse tä käest, kuis ma nüüt autuga kodo saa. Olõõi säänest naistõrahvast kah täämbä paiga pääl, kohe üises minnä. Rahvas naardsõ, nigu jõudsõ, ku sõbra minno kätt piten püüne pääl alla talutiva. Hää õks naarda, ku muidu vikis poiss «maani täüs» om.

«Õdagu lõpus olõt kainõ. Ja piä meelen: täämbästest pääväst sa ei saa suitsu tetä ja inne kuud aigu ei tohi esiki pruuvi, mis sis saa, ku viina võtat. Peräst võta padf alasi ütlen, ku viina tahat võtta – sis om pehmemb sadada. Pitsi võtat – pikälde olõt,» lugi Vitjä mullõ sõna pääl.

Tõnõ hommuk tüü man pak-sõ Ülo, kiä esi es suitsuta, aga suitsupakki alasi ütlen kandsõ, mullõ Priimat. Tõmsi mahvi är... ja olõs kae et sisikunna vällä ossõndanu.

Päivä kutsõva mehe: «Silver, mäanest kallist viina sa tahat, mi tiimi vällä!» Poodimiis Kolka lubasi kas või umast taskust kõgõ kallimpa konjaki kinni massa.

Kõigil olf jo suur huvi, mis sis saa, ku ma suutäue lasõ. Aga kona tuu tegu olf Prohodko kimmä keelu all, es võta ma tsilkagi, kooni katõ kuu peräst Setomaalt ära kolisi.

Mul olf abiliisile jätetü putõl mafaveini, miä olf kapin pia aasta joba saisnu. Et teedä saia, ega tuu hukka ei olõ lännü, kummudi pudõli vaivalta vasta huuli ja sis anni edesi. Ja... ma olli kõrraga maani täüs.

Õkva häpe olf majarahvaga hüväste jätten. Püssü vaivalta auto naal püstü. Vahtsõn kotsan sai viil umakõrda kaara, et kiä nüüt kraami maha nõst. «Kuis inemiseluum sukugi ei mõtlõ, kona juu,» pahandf imä.

Tõsõs pääväs saiõ õnnõs kainõs. Aga pia puul aastat ma nigu näie inemiisi läbi ja tundsõ joba kaust, kiä om joonu.

Aastitõga sai minust jälleki harilik inemine ja nüüt või umal sünnüpääväl iks pitsi hääd viina võtta. Suitsu ei olõ täämbätseni tennü. Tõisile aga ütlf, et ega õka sitta asja kah ei tasu õkva esi pruuvma minnä.

Raha aja närvi

Vaesusõga võitlõmisõ organisatsioonõ konföderatsioon Oxfam rekendvällä, et maailma 62 rikkamba inemise käen om varra sama pallo ku vaesõmbal poolõl kõgõ Maa inemiisist. Ehk sõs sama pallo ku 3,6 miljardil vaesõmbal inemisel kokko. Tuu tähendas, et maailmal om 62 peremiist ja egä kõrd, ku ma auto paaki kütüst vala, vai McDonaldsist hamburgõri võta, massa umilõ peremiisile künnist.

Kopkas, midä ma pääväst päivä clonpüsümises teeni, om õnnõ mu jaos raha. Panga jaos om raha kõgõpäält nummõr – ku tä om nõun mullõ lainu andma, pand tä mullõ määndsegi numbri pangakonto pääl. Peris rahha tä mängo ei panõki. Milles, ma nakka jo lainu otsast kuun intressega kinni masma.

Üleilmalidsõ rahaturu pääl om raha puhas kauplõmisõ abimii. Tuu, et valuutakursi kõik aig muutusõ, and spekulantõlõ võimalusõ tuu päält miljardid tiini. Ei mäanestki tuutlikkust, innovatsioonõ ega väärtüisi luumist. Raha tege rahha.

Turumajandus tüütäs õnnõ sis, ku tarvitaminõ kasus. Ku pallo autokontserne, pudsu-

RUITLASÕ
OLAVI,
ilma rahalda miis

nudsijidõ, mõsupulbri jne firmasiid ütstõsõga konkuriir?! Ku suurõ omma näide reklaamiraha?! Inämb ei tetä häste tüütävit massinit. Kõgõ mano om rekendet, et ku sa ostat kallist tehnikat, sis piät sa õkva ka remondi- raha mano rekendämä. Ressurssi raiskas

seo turumajandus.

Kõik ajava häüssä. Ku Ligi Jürgen ütles, et pensioni masminõ tüüaastidõ perrä trahv kõgõ tublimbit, sõs kes om kõgõ tublimb? Tohtri? Poliitik? Jurist? Ja mittetubli olõ ma ku kiränik, pottsepp, poodimüüjä, celektrik ja santehnik?

Kusäädüscandja laskinkassofirmal võla sissenõudmisõl puul rahha otsa panda, sõs tä tege inkassomehest «tubli». Ku jurist virotas mullõ visiidi iist 90 €, perän paprin tuhnmisõ iist 300 € ja järgmäse visiidi iist viil 100 € otsa, sõs, hää, olkõ tä tubli pääl. A ku tä uma kempso umbõ pasandas, pallo tollõ valla-lõvõtminõ santehnikulõ sisse tuu? 30 € tetäs är. Ega tubli käest ei või sa jo rohkõmb võtta.

Mis nõvvo poliitik and pritsimehele, rannakalamehele vai bussijuhilõ «tubli» saamisõs? Mängi lotot, jah?

Tossu Tilda pajatusõ

Uhkõ suusasõit

Koolipoiss ütlen Võromaa alõvikun sõif suusõga kodomaja mano. Suusk juussõ kipõlt.

Parjalõ tullf timä kodomajast vällä kooli direktri, kes käve poisi imä käest piimä tooman. Kokkopõrkaminõ olf sääne, et poiss pikäle maan, direktri kõgõ piimäkarraga säälsaman

pikäle ja piim lumõn.

Direktri nuumsõ koolipoissi nigu esä ja ütelf, et kats nädälit ei olõ poisil spordisaali asja. Et tego olf hää sportlasõga, olf tuu kõva karistus.

Seo mälestüse kõnõf naarulidsõlt tuusama inneskine koolipoiss, kes om ammu täusmiis. Direktri pääl tä vihha es piä.

Kursusõvanõmba porkvell

Seo lugu juhtu pallo aastid tagasi Tarto liinan EPA tudõngidõga.

Kursusõvanõmb Tsäri (nii mi Harryt) kutsimi käve pääl vällä kooli direktri, kes käve poisi imä käest piimä tooman. Kokkopõrkaminõ olf sääne, et poiss pikäle maan, direktri kõgõ piimäkarraga säälsaman

Tsäri, Hurt ja porkvell lätsivä ülikooli kohviku tõsõ kõrra pääl, naksiva kohvi ja 100 grammi Vana Tallinaga pihta. Aig läts ja kohviku valla-lõki aig sai läbi. Mehe es taipa esi är minnä, puhvetist ja kõögist tulti appi

joodikit vällä juhatama.

A tuu armõdu vällänegemisega porkvell ütlen 1100 ruubliga jäi lavva ala. Tollõ löüde üise koristaja ja visas hindä ruumi ütlen mõsulappõ ja pangiga.

Säält tuu porkvell järgmäse päävä lõuna paiku vällä ka tuudi. Porkvelli otsjidõ rõõm olf suur: kott käeh ja raha kah kõik alalõ.

Tsäri pühke likõ otsaesist, selle et 1100 ruublit olf iks tuudaigu väega suur raha. Terve kursus olõs stipist ilma jäänü. Ku porkvell olõs olnu viil porkvelli vällänegemise- ga, sis ei olõs tuud rahha säääl inämb olnu.

VIJARDI LEO

Latsilõ

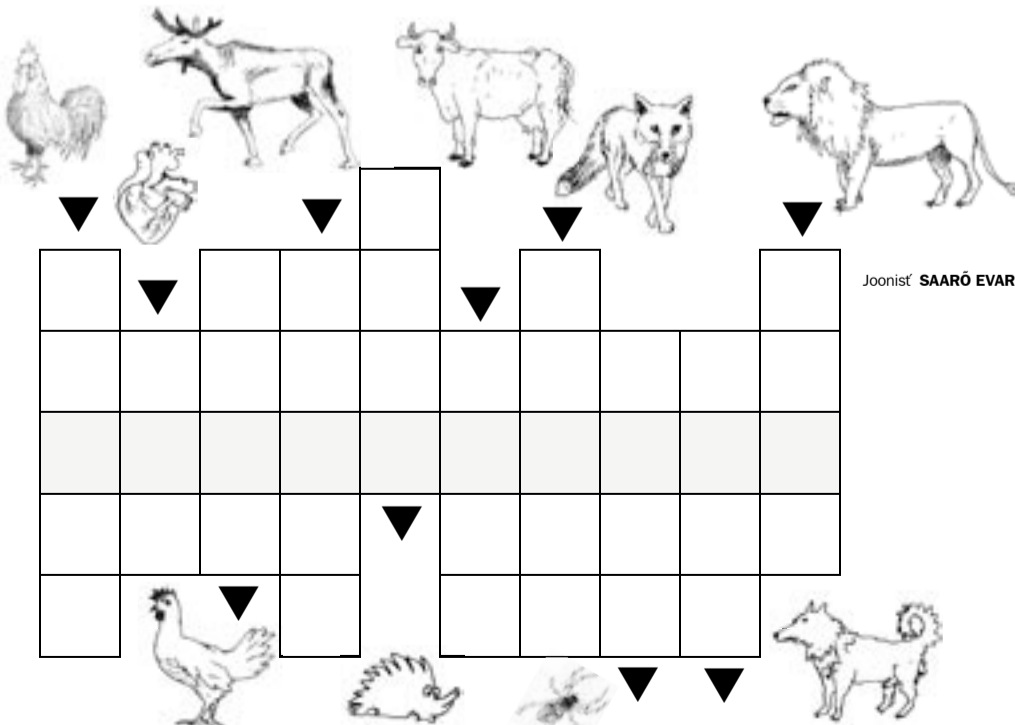
Latsinuka toimõndaja:
Fastrõ Mariko,
tel 56 213 177

Latsinuka tugõja:
Eesti Kultuurkapitali
Võromaa ekspertgrupp

Ku täüdat ristsõna õigõhe, saat vastussõs teedä, mis päiv om täämbä, 2. radokuud!

Taas pääväs pidi puul eläjäsüüki alalõ olõma ja puul talvõ ollf läbi. Taal pääväl lüvväs talvõ süä lahki.

Joonistf SAARõ EVAR

Võrokiilse multika', kildamängõ' ja memoriini' latsilõ: wi.werro.ee/lastekas/

Kuuluda

Kuulutõsõ saatkõ
info@umaleht.ee
vai kõlistagõ
tel 78 22221

Telli Eesti lipu, vimpli, varda ja vardahoitja e-poest www.lipuvabrik.ee. Kauba saat kätte 24 tunni/ 1tõüpäävaga!

Telli Uma Leht Võromaal peri sõbralõ, tutvõlõ vai sugulasõlõ!
6 kuud – 6 € 12 kuud – 12 €
Vällämaalõ: 43–46€
Telli saa tel 78 22 221 vai info@umaleht.ee

Lp. kursusõvanõmb ja tarõvanõmb

TSÄRI

Pallo õnnõ sünnipäväs
15.02.2017.

11. tarõ: Leo, Andreas, Andres

OÜ Merbest müü
eterniit-katusõmatõrjalõ.
www.eterniit.com

«Vahtsõmbat Võromaal!»
Vikerraadion egä neläpävä kell 17.05!